

NEJNOVĚJŠÍ DĚJINY

JAN KUKLÍK
JIŘÍ KOCIAN

PRO 9. ROČNÍK
ZÁKLADNÍ ŠKOLY
a 4. ročník
osmiletého gymnázia

Učebnice zpracovaná
podle osnov
vzdělávacího programu
Základní škola

SPN – PEDAGOGICKÉ NAKLADATELSTVÍ,
AKCIOVÁ SPOLEČNOST,
PRAHA 2002

OBSAH

MEZI DVĚMA VÁLKAMI. PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA – POKUS O DEMOKRACII VE STŘEDNÍ EVROPE

Poválečné uspořádání světa	5
Vznik Československé republiky	8
Charakteristické rysy československé demokracie	12
Poválečná krize. Komunismus a fašismus ..	16
Poválečná obnova a nástup „zlatých 20. let“	19
Léta prosperity v ČSR	20
Léta krize v ČSR	23
Světová hospodářská krize	24
Nástup nacismu v Německu	26
Ohrožení demokracie totalitou. Vývoj v SSSR	29
Nebezpečí nového válečného konfliktu. Rozpad versailleského systému	31
Obrana demokracie a republiky	33
Kultura a věda v první republice	36

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA – LÉTA NESVOBODY

Vypuknutí druhé světové války	41
Západní tažení. Bitva o Anglii	43
Napadení Sovětského svazu	45
Obrat ve vývoji druhé světové války	46
Od Mnichova k okupaci	50
Nebezpečí totality ve druhé republice. 14. a 15. březen 1939	51
Co byl protektorát?	54
Život v protektorátu	57
Národ se bránil	59
Formy odboje. Heydrichiáda	62

Zahraniční odboj	65
Českoslovenští vojáci na frontách druhé světové války	67
Cesta ke svobodě	69
Závěrečné etapy druhé světové války	74
Charakteristické rysy druhé světové války ..	78

EVROPA A SVĚT PO ROCE 1945

Důsledky druhé světové války	80
Mír po válce	81
Řešení německé otázky	84
Poválečné Československo do květnových voleb 1946	87
Život po válce	93
Osud národnostních menšin v ČSR	95
Evropa na rozcestí	97
Prohra československé demokracie	100
Kulturní a duchovní vývoj v Československu 1945-1948	103

ROZDĚLENÉ SVĚTY

Upevnění sovětského bloku	106
Komunistické Československo	107
Protikomunistický odboj. Poúnorový exil a lidé doma	112
Změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let	114
Pád mýtu o socialismu v Československu ..	118
Léta uvolnění	121
Pokus o nápravu systému v Československu v roce 1968	123
Normalizace v Československu	128
Mezinárodní vývoj od 60. let	132
Konec nesvobody	135
Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci	138